

Keräyspaperin keräys omakotitaloista

Case: Lassila & Tikanoja

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Tekniikan ala
Ympäristötekniologia
Ympäristönsuojelu
Opinnäytetyö
Kevät 2016
Matti Jussila

Lahden ammattikorkeakoulu
Ympäristötekniikan koulutusohjelma

Jussila, Matti:

Keräyspaperin keräys omakotitaloista
Case: Lassila & Tikanoja

Ympäristönsuojelutekniikan opinnäytetyö, 33 sivua, 2 liitesivua

Kevät 2016

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön aiheena on keräyspaperin keräys omakotitaloista. Työn toimeksiantajana toimi Lassila & Tikanoja, joka aloitti vuonna 2015 kokeilun, jossa omakotitaloista kerätään perinteisten jätteiden lisäksi keräyspaperia. Kampanja toteutettiin Päijät-Hämeen alueella, ja siihen saivat osallistua halukkaat omakotitaloudet. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää keräyskokeilun toimivuutta ja siihen osallistuneiden talouksien tyytyväisyyttä. Tarkoituksena oli tehdä kyselytutkimus asiakkaille, jotka olivat osallistuneet Lassila & Tikanojan keräyspaperin keräyskampanjaan. Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa keräyksen käytännön toimivuutta ja hyötyjä, sillä on mahdollista, että Lassila & Tikanoja jatkaisi myös kampanjan jälkeen keräyspaperin keräystä omakotitaloista.

Opinnäytetyönä toteutettiin Keräyspaperi-kysely, jonka lopullinen vastausprosentti oli 59,3. Tulosten perusteella selvitettiin, olivatko asiakkaat tyytyväisiä ja miten keräyspaperin keräys oli toiminut, mitkä olivat valintaperusteet kokeiluun osallistumisessa sekä millaisia mahdollisia toiveita tulevaisuudessa asiakkailla on jättejakeiden keräämisestä omakotitaloista. Kyselyn perusteella keräyspaperin keräykseen erittäin tyytyväisiä oli 86 %. Vastaajista 94 % suosittelisi keräyspaperin keräystä ystävilleen. 61 % vastaajista oli sitä mieltä, että he haluaisivat omakotitaloista kerättävän myös muita jättejakeita, kuten lasi- tai metallituotteita.

Kyselyn tulosten perusteella asiakkaat olivat tyytyväisiä keräyspaperin keräykseen omakotitaloista. Asiakkaille tärkeiksi valintaperusteiksi nousivat palvelun hinta ja helppous. Suurimmalla osalla asiakkaista on alle viiden kilometrin matka yleiselle paperinkeräyspisteelle, mutta silti monet halusivat omalle tontilleen keräyspaperiastian. Kyselyn tuloksia voidaan käyttää Lassila & Tikanojan liiketoiminnan kehittämiseen.

Asiasanat: paperinkeräys, kyselytutkimus, keräyspaperi, tuottajavastuu, jätehuolto

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Environmental Technology

Jussila, Matti:

The collection of recyclable paper
from single-family residences
Case: Lassila & Tikanoja

Bachelor's Thesis in Environmental Engineering, 33 pages, 2 pages of
appendices

Spring 2016

ABSTRACT

The subject of this thesis was the collection of recyclable paper from single-family residences. The thesis was commissioned by Lassila & Tikanoja who initiated the collection of recyclable paper in addition to other common waste as a trial campaign in 2015. The campaign was carried out within the region of Päijänne-Tavastia and any willing household in a detached house was allowed to participate. The objective of the thesis was to examine the functionality of the trial as well as the level of satisfaction among the households that participated. Furthermore, the intent was to survey the participants of the trial. The final motivation for the thesis was to assess the practical benefits and functionality of the collection of recyclable paper from detached houses as there is a possibility that Lassila & Tikanoja will continue this practice after the trial campaign.

The final response rate of the survey was 59,3 %. After the collection of the results, the following questions were assessed: how satisfied the customers were, how well the collection of recyclable paper had succeeded, why the customers chose to participate in the trial campaign, and what kind of expectations or wishes the clientele has for the future regarding the direct collection of different waste types from households in detached houses. 86 % of the participants were very satisfied with the collection of recyclable paper based on the results. 61% of the respondents would want to have other waste types such as glass and metal containers collected directly from their houses.

Based on the survey the customers were very satisfied with the direct collection of recyclable paper from their houses. The customers named price and easiness as two important factors that affect the appeal of the service. Although most customers have a recycling station for paper within five kilometers of their house, many of them still wanted their own separate bin for recyclable paper. The results of the survey may be used for the development of business activities of Lassila & Tikanoja.

Keywords: paper collection, survey, recyclable paper, producer's responsibility, waste management

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	KERÄYSPAPERI	2
2.1	Yleistä	2
2.2	Jätehuollon vastuut	4
2.3	Jätehuollon määräykset	5
2.4	Keräyspaperin keräys	6
2.5	Tuottajavastuu	7
2.6	Keräyspaperin historiaa ja hyötykäyttö nykypäivänä	8
3	LASSILA & TIKANOJA KERÄYSPAPERIN KERÄÄJÄNÄ	10
3.1	Lassila & Tikanoja	10
3.2	Omakotitaloista kerättävä keräyspaperi	10
4	KYSELYTUTKIMUS	14
4.1	Kyselytutkimuksen suunnittelu	14
4.2	Valmis kyselytutkimus	14
5	KYSELYN TULOKSET	16
5.1	Perustietoja	16
5.2	Tyytyväisyys ja toimivuus	17
5.3	Valintaperusteet	20
5.4	Toiveita / tulevaisuus	23
6	KYSELYN TULOSTEN ARVIOINTI	25
6.1	Tulosten analysointia	25
6.2	Tulosten ristiinarviointia	26
7	POHDINTA	27
8	YHTEENVETO	30
	LÄHTEET	32
	LIITTEET	34

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Lassila & Tikanojan keräyspaperin keräyskokeilun toimivuutta ja siihen osallistuneiden asiakkaiden tyytyväisyyttä. Opinnäytetyön toimeksiantaja on Lassila & Tikanojan Lahden yksikkö. Lassila & Tikanoja on vuonna 2015 aloittanut keräyspaperin keräyskokeilun omakotitaloista. Toimeksiantaja halusi saada tietoja keräyksen toimivuudesta ja hyödyistä. Opinnäytetyössä suunniteltiin ja toteutettiin asiakkaille lähetettävä kyselytutkimus.

Opinnäytetyönä tehtiin Keräyspaperi-kysely, joka lähetettiin 150 keräyspaperin keräyskokeiluun osallistuneelle asiakkaalle. Kyselyn tarkoituksena oli saada mahdollisimman laajaa tietoa keräyspaperin keräyskokeiluun osallistuneilta. Kyselyn vastaukset on käsitelty yksi kerrallaan, minkä lisäksi osaa kysymyksistä on myös ristiin arvioitu. Opinnäytetyön lopussa on arvioitu Keräyspaperi-kyselyn onnistumista.

Teoriaosuudessa käsitellään keräyspaperia yleisesti, eli mitä se on ja miten se kierrätetään. Työssä kerrotaan, millaisia lopputuotteita keräyspaperista on mahdollista tehdä. Keräyspaperia koskevat jätehuollon määräykset sekä tuottajavastuun periaatteet käydään läpi teoriaosiossa. Opinnäytetyössä avataan kyselyn taustoja ja kuvataan Lassila & Tikanojan toimintaa.

Teoriaosuus haluttiin rajata vain keräyspaperiin liittyvään tietoon. Keräyspahvia tai – kartonkia ei ole käsitelty tässä opinnäytetyössä, vaikka ne rinnastetaan monesti toisiinsa. Keräyspaperi-kyselyyn valittiin vain muutamia kysymyksiä, jotta se saatiin pidettyä ytimekkäänä.

2 KERÄYSPAPERI

2.1 Yleistä

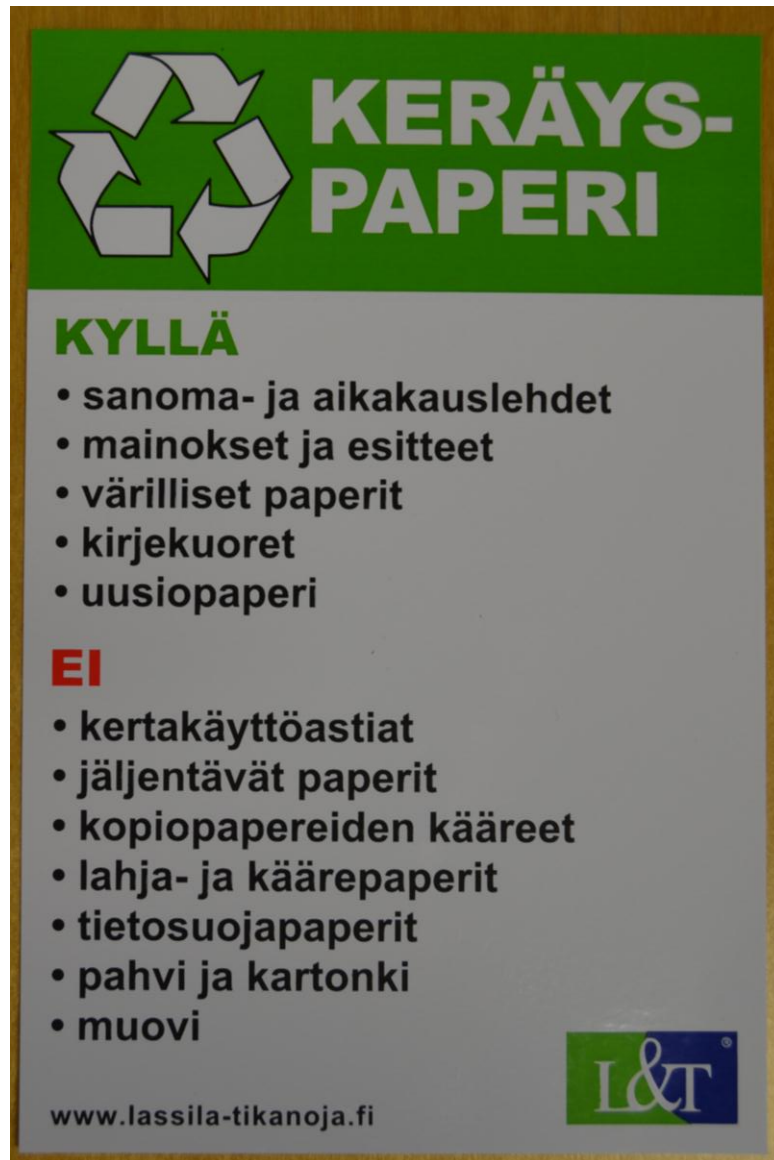
Jätelain (646/2011) pykälässä 48 § on määritelty tuottajavastuun alaiset paperituotteet, joita ovat:

”sanomalehdet, aikakauslehdet, toimistopaperit ja muut niihin rinnastettavat paperituotteet, joiden tuottajana pidetään paperituotteiden valmistukseen käytettävän paperin valmistajaa tai maahantuojaa taikka painetun paperituotteen maahantuojaa”

Lassila & Tikanoja kerää keräyspaperina seuraavia paperin muotoja (Kuva 1), jotka voidaan kierrättää paperin raaka-aineeksi:

- sanoma- ja aikakauslehdet
- mainokset ja esitteet
- värilliset paperit
- kirjekuoret
- uusiopaperit.

(Joka kodin kierrätysopas 2015.)

Kuva 1. Lassila & Tikanojan tarra, joka liimataan keräysastiaan.

Jätepaperi taas on likaisuuden vuoksi keräyskelvotonta, eikä sitä voida hyödyntää uudelleen. Jätepaperia on esimerkiksi käytetty talouspaperi. (Hänninen 2010, 65.)

Valtioneuvoston asetuksen keräyspaperin erilliskeräyksestä, ja kierrätyksestä 528/2013 3§ mukaan on paperintuottajan järjestettävä erilliskeräys ja kierrätys keräyspaperille niin, että vähintään 75 % tuottajan markkinoille saattamasta vastaavasta paperituotteen määrästä kierrätetään vuosittain.

Vuosien 2002 - 2012 tilastot perustuvat Suomessa toimivien tuottajayhteisöiden vuosittain ilmoittamiin tietoihin (Keräyspaperitilastot 2015). Vuonna 2012 keräyspaperipotentiali oli 357 349 t. Potentiali lasketaan laskemalla yhteen paperin ja paperituotteiden tuonti sekä paperin toimitukset kotimaahan ja vähentämällä summasta jalostushyöky, ei-kerättävissä oleva paperi (mm. kirja- ja raamattupaperi) sekä painotuotteiden vienti. Potentialimäärästä otettiin talteen 314 542 t, näin ollen talteenottoaste vuonna 2012 on ollut 88 %. Kotimaassa keräyspaperia on vuonna 2012 hyödynnetty aineena 248 350 t ja ulkomaille hyödynnettäväksi on viety 59 684 t. Keräyspaperia on vuonna 2012 hyödynnetty yhteensä 308 034 t, jolloin hyödyntämisaste on ollut 86 %. (Keräyspaperitilastot 2013.)

2.2 Jätehuollon vastuut

Jätteen haltija vastaa ensisijaisesti jätehuollon järjestämisestä jätelain mukaan. Jätteen haltija voi olla esimerkiksi yksityinen henkilö, kiinteistön haltija tai yritys. Vastuu jätehuollon järjestämisestä voi olla osaltaan myös kunnilla, maahantuojilla sekä eräiden tuotteiden valmistajilla. (Jätehuollon vastuut ja järjestäminen 2013.)

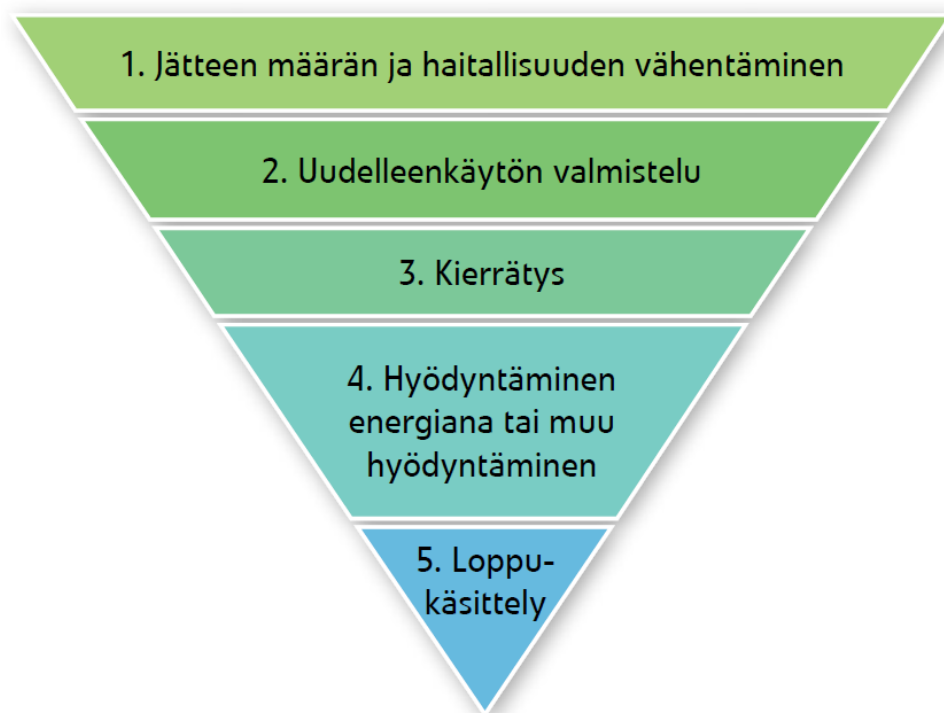
Jätelain mukaan jätteen hylkääminen tai hallitsematon käsittely on kiellettyä. Jätehuollon vastuuseen kuuluu käyttää mahdollisimman hyvää ympäristö- ja terveyshaitan torjuntamenetelmää sekä parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa. (Jätehuollon vastuut ja järjestäminen 2013.)

Kunnan vastuut on määritelty tarkemmin jätelain 32 §:ssä. Kuntien velvollisuutena on järjestää asumisessa syntyneen jätteen hyödyntäminen ja käsittely sekä huolehtia julkisen hallinnon, palvelutoiminnan ja koulutustoiminnan yhdyskuntajätteen. Kunnan tehtävänä on vastata jätehuollon tiedotuksesta ja neuvonnasta. Useimmat kunnat ovat ulkoistaneet käytännön jätehuoltotehtävät alueellisille jätehuoltoyhtiöille. Jätehuoltoyhtiöt kilpailuttavat yksityisiä jätehuoltoyrittäjiä saadakseen tarvitsemiensa palveluita. (Jätehuollon vastuut ja järjestäminen 2013.)

2.3 Jätehuollon määräykset

Keskeisenä tavoitteena jätepolitiikassa on vähentää jätteestä aiheutuvia haitallisia terveys- ja ympäristövaikutuksia. Jotta tavoitteeseen päästäisiin on ehkäistävä jätteen syntymistä, edistettävä jätteiden uudelleen käyttöä, biologista hyödyntämistä ja materiaalikierrätystä sekä kierrätykseen soveltumattoman jätteen hyödyntämistä. Lisäksi on turvattava jätteiden loppusijoittaminen ja haitaton käsittely. (Ympäristöministeriö 2008, 9.) Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa vuodelle 2016 on määritelty jätehuollon tavoitetila ja tarvittavat toimet, jotka valtioneuvosto on hyväksynyt. (Jätteet 2016.)

Jätehuoltoa ohjaa etusijajärjestely (Kuva 2), jonka mukaan pyritään ensisijaisesti jätteen syntymisen välttämiseen. Jäte on uudelleenkäytettävä tai valmisteltava uudelleenkäyttöä varten, jos jätettä syntyy. Jos tämä ei onnistu, jäte tulee hyödyntää ensisijaisesti aineena eli kierrättäen ja toissijaisesti energiana. Vain siinä tapauksessa, jos jätteen hyödyntäminen ei ole taloudellisesti tai teknisesti mahdollista, se sijoitetaan kaatopaikalle. Siinä tapauksessa, jos ympäristön kannalta jokin muu vaihtoehto on järkevämpi, voidaan poiketa etusijajärjestyksestä. Harkinnassa otetaan huomioon ympäristönsuojelu, jätteen elinkaarivaikutukset ja jätehuollosta vastaavan taloudelliset ja tekniset edellytykset. (Jätteet 2016.)

Kuvio 1. Jätteen etusijajärjestys -kaavio.(Ympäristöministeriö 2012)

Valtakunnallisessa jättesuunnitelmassa 2016 kerrotaan, että syntyvästä yhdyskuntajätteestä materiaaliksi kierrätetään 28 %, joka vastaa noin 590 000 t. Kierrätykseen käytetty materiaali koostuu pääasiassa paperista ja pahvista. (Huittinen, Lilja, Sokka, Salmenperä, Runsten 2007, 104.)

2.4 Keräyspaperin keräys

Valtionneuvoston asetuksessa (528/2013, 2§), joka koskee keräyspaperin kierrätystä ja erilliskeräystä on määritelty keräyspaperin erilliskeräys kierrätyksen helpottamiseksi. Erilliskeräyksellä tarkoitetaan jätelain (646/2011) 15 § mukaan sitä, että laadultaan ja lajiltaan erilaisia jätteitä on pidettävä ja kerättävä erillään siinä määrin, kuin se on tarpeellista ja mahdollista. Tuottajan on tiedotettava kiinteistön haltijoita sekä muita paperituotteiden haltijoita keräyspaperin erilliskeräysvelvoitteesta ja siihen liittyvistä keräyskäytännöistä (Jätelaki 528/2013, 5§).

Jätelain (528/2013, 4§) mukaan tuottajan on järjestettävä koko maassa pientalo- ja haja-asutusalueella maksuton sekä vaivaton keräyspaperin vastaanotto erilliskeräyksenä. Pientalo- ja haja-asutusalueen kiinteistön

haltijan on mahdollista tehdä maksullinen, kiinteistökohtainen paperinkeräyssopimus kerääjän kanssa (Keräyspaperin tuottajavastuu 2014). Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi vastaanottopaikka tai kunnan sisältäessä useamman taajaman, jokaisessa vähintään 500 asukkaan taajamassa on oltava keräyspaperin vastaanottopaikka. Taajaman vastaanottopaikka voidaan korvata muualla sijaitsevalla vastaanottopaikalla, jos se on yhtä vaivatonta keräyspaperin haltijan kannalta. (528/2013, 4§.)

2.5 Tuottajavastuu

Jätelaki ja valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä (528/2013) määrittävät paperin tuottajavastuun (Keräyspaperin tuottajavastuu 2014). Tuottajavastuulla tarkoitetaan käytöstä poistettavien tuotteiden jätehuollon kustannuksista huolehtimista, mihin tuotteiden valmistajilla ja maahantuojilla on jätelain mukaan velvollisuus. Velvollisuuden hoitamatta jättäminen voi johtaa laiminlyöntimaksuun. (Tuottajavastuu jätehuollossa 2016.)

Paperin tuottajavastuuseen kuuluvat painettujen paperituotteiden ammattimaiset maahantuojat ja paperituotteiden sekä painopaperin valmistuksessa käytettävän paperin ammattimaiset maahantuojat ja valmistajat. Näiden tuottajavastuuseen kuuluvien tuottajien on kustannettava ja järjestettävä keräyspaperituotteiden hyödyntäminen ja jätehuolto. (Keräyspaperin tuottajavastuu 2014.)

Yrityksen tuottajavastuovelvoite on mahdollista hoitaa myös liittymällä jäseneksi tuottajayhteisöön. Suomen Keräystuote Oy sekä Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy ovat hyväksytyt keräyspaperin tuottajayhteisöiksi Suomessa. Tuottajayhteisön jäseneksi liittymällä yrityksen tuottajavastuovelvoite siirtyy tuottajayhteisölle. (Keräyspaperin tuottajavastuu 2014.)

Jätelaki velvoittaa tuottajat järjestämään valtakunnallisen paperinkeräysverkoston. Verkoston ansiosta kaikilla keräyspaperin

haltijoilla on mahdollisuus palauttaa keräyspisteisiin maksutta paperia. Valtakunnallisen paperinkeräysverkoston lisäksi tuottajayhteisöt huolehtivat, että keräyspaperin hyödyntämistavoite tulee saavutettua. (Keräyspaperin tuottajavastuu 2014.)

Pientalo- ja haja-asutusalueet pois lukien paperituotteet kerätään lähtökohtaisesti erikseen jokaiselta kiinteistöltä (Keräyspaperin tuottajavastuu 2014). Tällöin kiinteistöllä on jätelain (646/2011) pykälän 50 mukaan velvollisuus järjestää paperinkeräykselle astia ja paikka, sekä vastata näistä aiheutuvista kustannuksista. Keräyspaperiastian tyhjennyksestä tai kuljetuksesta ei saa periä maksua. Tuottajayhteisöt vastaavat jatkokustannuksista. (Keräyspaperin tuottajavastuu 2014.)

2.6 Keräyspaperin historiaa ja hyötykäyttö nykypäivänä

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen tuli raaka-ainepulaa, ja monien materiaalien kysyntä ylitti tarjonnan. Silloisia jätemateriaaleja alettiin käyttää raaka-aineena. Toisen maailmansodan aikana paperiteollisuus huomasi mahdollisuuden käyttää jätepaperia raaka-aineena. Vuonna 1944 Jätekeskus Oy (nykyisin Paperinkeräys Oy) alkoi kerätä, lajitella ja myydä jätepaperia. 80-luvun lopulla Paperinkeräys Oy:n rinnalle on tullut Suomen Keräystuote Oy. Lassila & Tikanoja Oyj on yksi suurimmista osakkeenomistajista Suomen Keräystuote Oy:ssä. Pitkään on toimittu niin, että kuka tahansa on pystynyt keräämään paperia, ja toimittamaan paperin jatkokäsittelyä varten. (Hänninen 2010, 66.)

Keräyspaperia käytetään paperiteollisuuden raaka-aineena painopaperin, kartonkituotteiden ja pehmopaperin valmistuksessa. Paperikuitu on mahdollista kierrättää 5 - 6 kertaa, ja jokaisella kerralla sen raaka-ainearvo vähenee kuidun lyhentyessä. (Hänninen 2010, 67.)

Eri paperilajit lajitellaan ja puhdistetaan alueellisilla keräyspaperin lajittelulaitoksilla, sekä paalataan tarvittaessa, jonka jälkeen ne varastoidaan tai toimitetaan tehtaille raaka-aineeksi. Keräyspaperia voidaan kuljettaa esimerkiksi Kaipolaan, jossa on UPM-Kymmene

siistauslaitos. Uusiomassaa valmistettaessa keräyspaperista poistetaan painoväriä siistauksella. Tällä pyritään tuottamaan mahdollisimman puhdasta ja valkoista uusiomassaa. (Hänninen 2010, 68 - 71.)

Paperista valmistetaan erilaisia lopputuotteita kuin pahvista.

Keräyspaperista voidaan valmistaa sanomalehti-, pehmo- ja voimapaperia, kartonkia sekä eristemateriaalia. Keräyspapereista tehtäviä tuotteita ovat esimerkiksi kananmunakennot, wc-paperi, talouspyyhkeet sekä puukuitueriste. Lisäämällä keräyspahvia voidaan valmistaa myös muun muassa kirjoituslehtiöiden taustapahveja. Keräyspaperille löytyy myös muita erilaisia käyttökohteita, kuten asfaltin ja betonin lisäaineena käyttäminen. (Hänninen 2010, 71 - 72.)

3 LASSILA & TIKANOJA KERÄYSPAPERIN KERÄÄJÄNÄ

3.1 Lassila & Tikanoja

Lassila & Tikanoja on palvelualan yritys, joka tarjoaa palveluita seuraavilla aloilla: jätehuolto ja kierrätyspalvelut, siivous- ja tukipalvelut, kiinteistöhuolto ja – tekniikka, viemärihuolto, vahinkosaneeraus, prosessipuhdistus, ympäristörakentaminen, sekä bajamaja- ja tapahtumapalvelut. (Palvelut 2016.)

Lassila & Tikanoja toimii koko Suomessa, sekä lisäksi Ruotsissa, Venäjällä ja Baltian maissa. Lassila & Tikanojan pääkonttori sijaitsee Helsingissä. (Yhteystiedot 2016.)

Vuonna 2015 Lassila & Tikanojan liikevaihto oli 646,3 miljoonaa euroa. Liikevaihto oli noussut edellisvuodesta noin seitsemällä miljoonalla eurolla. Liikevoitto oli myös noussut vuodesta 2014 (48,5 miljoonaa euroa) vuoteen 2015 49,9 miljoonaan euroon. Henkilöstöä vuoden 2015 lopussa oli 8085. Henkilöstöä oli tullut lisää vuodesta 2014 muutamalla sadalla. (Avainluvut 2016.)

3.2 Omakotitaloista kerättävä keräyspaperi

Lassila & Tikanoja on aloittanut vuoden 2015 keväällä keräyspaperin keräykseen omakotitaloista liittyvän kokeilun. Kampanja kohdistettiin erityisesti Lahdessa sijaitseville Launeen ja Ahtialan omakotitaloalueille. Myös muualla Päijät-Hämeen alueella on ollut mahdollista osallistua kampanjaan. Esimerkiksi Heinolassa ja Orimattilassa on omakotitalokohteita, joista Lassila & Tikanoja tyhjentää keräyspaperiastiat. Lassila & Tikanoja kerää keräyspaperia Päijät-Hämeen kuntien lisäksi muilta Suomen paikkakunnilta. Omakotitaloudet voivat edelleen osallistua kokeiluun. (Penttilä 2016.)

Kokeiluun osallistuvat saavat vuokrata keräysastian (Kuva 2) tai käyttää omaa keräysastiaa, eikä heidän tarvitse maksaa keräyksen

tyhjentämisestä tai pois kuljettamisesta mitään. Ainoat kustannukset asiakkaalle tulevat mahdollisesta keräysastian vuokrasta. Lassila & Tikanojan on mahdollista jatkaa tulevaisuudessa keräyspaperin keräystä omakotitaloista, jos käytäntö todetaan toimivaksi. Mahdollisesti keräyspaperin keräyksestä saadun hyvän palautteen takia voidaan harkita, että Lassila & Tikanoja alkaisi keräämään omakotitaloista myös lasia ja metalleja tulevaisuudessa. (Penttilä 2016.)

Kuva 2. Keräyspaperiastia

Lassila & Tikanoja toimii tuottajayhteisö Suomen Keräystuote Oy:n paikallisena keräyspaperin kerääjänä. Näin ollen se kerää keräyspaperin (Kuva 3) ja sen jälkeen toimittaa sen jatkokäsittelyyn. Lassila & Tikanojalla on alueellisia keräyspisteitä Päijät-Hämeen alueella (Kuva 4).

Keräyspaperit kuljetetaan joko Termexille, jossa siitä tehdään selluvillaa tai UPM-Kymmene Kaipolan tehtaalle, jossa siitä tehdään paperia.

Keräyspaperia viedään myös Mäntässä sijaitsevalle Metsä Tissue Oyj:n paperitehtaalle, jossa siitä tehdään pehmopaperia.

Kuva 3. Keräyspaperin välivarastointia

Kuva 4. Alueellisen keräyspisteen astia

4 KYSELYTUTKIMUS

4.1 Kyselytutkimuksen suunnittelu

Kyselytutkimus tehtiin toimeksiantajan eli Lassila & Tikanojan kanssa. Pidimme alkuvuodesta 2016 palaverin opinnäytetyön aiheesta. Keskustelimme keräyspaperiin liittyneestä kokeilusta, ja toimeksiantajalla oli ajatus, että tekisin opinnäytetyönäni kyselytutkimuksen keräyspaperin keräyksestä. Palaverissa toimeksiantaja kertoi, minkälaisia asioita toimeksiantaja haluaisi tietää keräyspaperin keräyskokeiluun osallistuneilta asiakkailta. Tehtäväni oli muodostaa mahdolliset kysymykset heidän tarvitsemiensa tietojen pohjalta. Seuraavassa palaverissa esittelin kysymysvaihtoehdoni, joista toimeksiantaja valitsi haluamansa.

Kyselyn vastausprosentin saamiseksi mahdollisimman suureksi päätettiin, että kaikkien vastanneiden kesken arvotaan palkinto. Arvontapalkintona oli aktiivisuusranneke. Vastauksien maksimointiin vaikutettiin myös niin, että kyselyyn laitettiin mahdollisimman vähän kysymyksiä. Kysymykset pyrittiin saamaan yhdelle A4-kokoiselle paperille. Loppujen lopuksi kysymyksiä tuli kyselyyn seitsemän kappaletta.

4.2 Valmis kyselytutkimus

Lopullinen versio kyselystä tehtiin kahden A4-sivun mittaiseksi muokaten Lassila & Tikanojan valmista asiakirjapohjaa (LIITE 1). Kyselyssä pyrittiin pitämään asiatyylisyys sekä lisäksi kysymyksissä käytettiin teitittelyä kohteliaisuuden takaamiseksi. Ensimmäisellä sivulla oli saatekirje, jossa kerrottiin miksi kysely tehdään, miten se tehdään ja mihin se liittyy. Ensimmäisen sivun alareunassa oli myös arvontaan osallistumislomake, joka tuli irrottaa ja lisätä kuoreen, jos halusi osallistua arvontaan. Toisella sivulla oli pelkästään keräyspaperin keräykseen liittyvät kysymykset, joihin pyydettiin vastaamaan saatekirjeessä. Vastauksia ei rinnastettu yhteystietoihin, jotta kyselyn tuloksista saataisiin mahdollisimman luotettavia. Nimettömyyden ansiosta asiakkaat pystyivät vastaamaan kysymyksiin rehellisemmin.

Kyselytutkimuksesta tehtiin paperiversio, joka lähetettiin asiakkaille postitse. Kyselyyn vastaaminen haluttiin myös pitää mahdollisimman yksinkertaisena. Kyselyyn oli mahdollista vastata internetin kautta tai lähettää vastaukset ennalta maksetussa vastauskuoressa Lassila & Tikanojalle.

Kysely päätettiin toteuttaa maaliskuun 2016 aikana. Kyselyt lähetettiin maaliskuun alussa asiakkaille ja vastausaikaa oli 29.3.2016 asti. Kyselyt lähetettiin postissa 150 kotitaloudelle, jotka olivat kokeilussa mukana.

Kyselyn vastauksia tuli kaiken kaikkiaan 89 kappaletta. Vastaukset jakautuivat seuraavasti: paperiversioita palautettiin 75 kappaletta ja internetissä täytettyjä kyselyjä oli 14 kappaletta. Vastausprosentiksi kyselyyn saatiin 59,3 %. Kaikista vastanneista 62 halusi osallistua kyselyn palkinnon arvontaan ja 13 ei osallistunut siihen.

5 KYSELYN TULOKSET

5.1 Perustietoja

Kyselyn kuudentena kysymyksenä tiedusteltiin, kuinka monta henkilöä kuuluu kyselyyn vastanneen talouteen (Kuvio 2). Tämä kysymys oli ainut, johon kolme vastanneista ei ollut vastannut mitään. Kysymykseen myös vastattiin, että talouteen kuuluvia henkilöitä olisi 2-3 tai 2-4, minkä vuoksi tulokset ovat pyöristettyjä. Suurin osa, 40 % kyselyyn vastanneista asui kahden henkilön taloudessa (37 vastanneista). Toiseksi eniten, eli 20 % oli neljän henkilön talouksia (17 vastanneista) ja kolmen henkilön talouksia (17 vastanneista). Yhden hengen talouksia oli 8 % (7 vastanneista) ja viiden hengen talouksia 9 % (8 vastaajaa). Kuuden, seitsemän ja yhdeksän hengen talouksia oli 1 % kutakin (1 vastaaja).

Kuvio 2. Kyselyn kuudennen kysymyksen ympyräkaavio.

5.2 Tyytyväisyys ja toimivuus

Tässä kappaleessa käsitellään kyselyn kysymyksiä, jotka liittyvät keräyspaperin keräyksen toimivuuteen ja asiakastyytyväisyyteen. Kyselyssä ensimmäisenä kysymyksenä (Kuvio 3) oli ”Miten tyytyväinen olette olleet keräyspaperin keräykseen?”. Kysymyksellä haluttiin selvittää, oliko keräyspaperin keräys toiminut hyvin. Se oli monivalintakysymys, jossa vaihtoehtoina olivat erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, melko tyytymätön ja tyytymätön. Kyselyyn vastanneista erittäin tyytyväisiä oli 86 % (76 vastaajaa), melko tyytyväisiä oli 12 % (11 vastaajaa) ja melko tyytymättömiä oli 2 % (2 vastaajaa). Kukaan vastanneista ei ollut tyytymätön keräyspaperin keräykseen. Vastaajista huomattavan suuri osa oli tyytyväinen järjestettyyn keräyspaperin keräykseen.

Kuvio 3. Kyselyn ensimmäisen kysymyksen ympyräkaavio.

Toisena kysymyksenä kyselyssä toimi ”Onko keräysastianne tullut täyteen ennen tyhjennystä?” (Kuvio 4). Tämäkin kysymys oli monivalintakysymys, jonka vaihtoehtoina olivat aina, usein, harvoin tai ei koskaan. Eniten vastausääniä annettiin harvoin-vaihtoehdolle, jonka vastausprosentti oli 41 (36 vastaajaa). Seuraavaksi eniten, 37 % vastauksista, sai vaihtoehto ei koskaan (33 vastaajaa) ja usein-vastauksia annettiin 21 % (19 vastaajaa). Vain yksi vastaajista oli vastannut, että heillä on tullut aina keräysastia täyteen ennen tyhjennystä.

Kuvio 4. Kyselyn toisen kysymyksen ympyräkaavio.

Kyselyssä viimeisenä eli seitsemäntenä kysymyksenä oli ”Suositteletko keräyspaperin keräystä ystävilleen?” (Kuvio 5). Kysymyksessä oli kolme eri vastausvaihtoehtoa, jotka olivat kyllä, en ja en osaa sanoa. Kyllä-vastanneita oli 94 % (84 kappaletta). En osaa sanoa -vastanneita oli 5 % (4 kappaletta) ja vain yksi oli sitä mieltä, että hän ei suosittele tätä ystävilleen.

Kuvio 5. Kyselyn seitsemännen kysymyksen ympyräkaavio.

5.3 Valintaperusteet

Kyselyssä kysyttiin kaksi kysymystä, joilla määriteltiin syitä siihen, miksi ihmiset ovat valinneet tai halunneet ottaa keräyspaperiastian omakotitalonsa pihalle energia- ja sekajätteen vierelle. Kyselyn neljäntenä kysymyksenä esitettiin ”Kuinka kaukana sijaitsee lähin yleinen keräyspaperin keräyspiste?” (kuvio 6). Vastausvaihtoehdot olivat alle 5 km, 5-15 km, yli 15 km ja en tiedä. 83 % vastanneista (74 vastaajaa) kertoi yleisen keräyspisteen sijaitsevan alle viiden kilometrin sisällä. 8 % (7 vastaajaa) kertoi sijoittuvansa 5 - 15 kilometrin säteen sisäpuolelle, ja saman verran vastanneista ei osannut sanoa, missä lähin keräyspiste sijaitsee. Ainostaan yksi vastaajista sijoittui lähimmältä pisteeltä yli 15 kilometrin päähän.

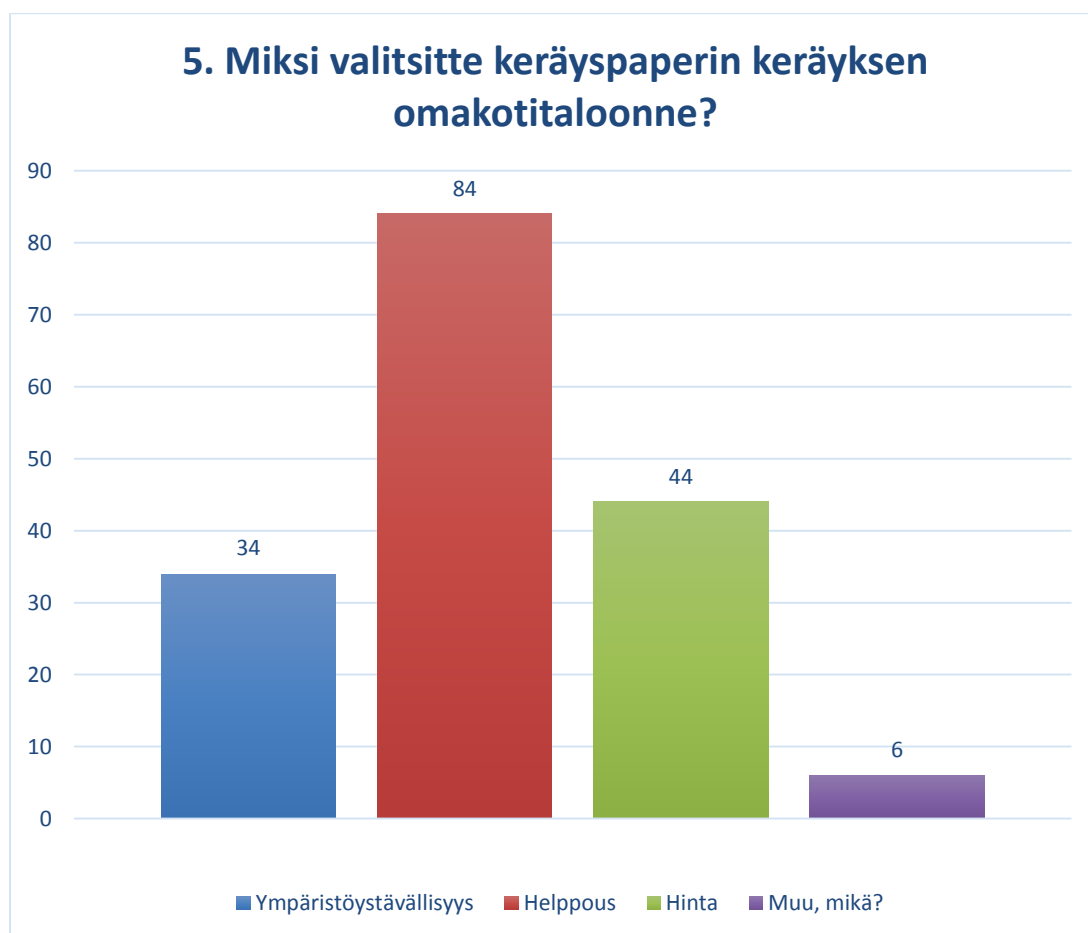
Kuvio 6. Kyselyn neljännen kysymyksen ympyräkaavio.

Valintaperusteisiin pohjautuen kysyttiin myös kysymys viisi eli ”Miksi valitsitte keräyspaperin keräyksen omakotitaloonne?” (Kuvio 7). Kysymys oli monivalintakysymys, jossa oli mahdollisuus vastata yhteen tai useampaan vaihtoehtoon. Vaihtoehtoina olivat ympäristöystävällisyys, helppous, hinta ja muu. Muu-vaihtoehdon vastanneilla oli mahdollisuus kirjoittaa oma valintaperusteensa. Viidennelle kysymykselle annettiin yhteensä 168 vastausta, jolloin keskiarvo yhdelle vastauslomakkeelle oli 1,89 vastausta. Vastaaajista suurin osa, peräti 84 vastaajaa 89 vastaajasta, oli valinnut helppouden valintaperusteeksi ottaessaan omakotitaloonsa keräyspaperin keräyksen. Toiseksi eniten keräyksen valintaan oli vaikuttanut hinta, jonka 44 vastaajaa valitsi itselleen tärkeäksi.

Vastaaajista kuusi oli valinnut vaihtoehdon muu, ja tässä kappaleessa käsitellään heidän valintaperusteitaan. Muutama oli vastannut, että kiinteistössä asuvat henkilöt ovat ikäihmisiä, jolloin heidän papereiden

kuljetuksensa yleiseen keräyspisteeseen on lähes mahdotonta. Yksi muu syy oli se, ettei omista autoa ja tällöin ison paperimäärän kuljettaminen on vaikeaa kaukana sijaitsevalle yleiselle keräysastialle. Yhdelle vastaajalle tärkeää oli, että saa pidettyä kodin siistinä, koska paperit eivät kerry nurkkiin, vaan ne voi viedä heti käytön jälkeen keräysastiaan.

Vastanneista muutama oli valinnut syyksi myös sen, että Lassila & Tikanoja tyhjentää muutkin heidän keräysastiansa. Esille nousi myös se, että heidän mielestään on turvallisempaa kierrättää henkilökohtaisia tietoja sisältäviä papereita oman keräysastian turvin, kuin viedä samoja papereita yleiseen kierrätyspisteeseen. Muutamissa vastauksissa tuli myös ilmi heidän valintaansa vaikuttavana tekijänä se, että he ovat ottaneet astian yhteiskäyttöön naapureiden kanssa. Yksi vastanneista oli myös ilmoittanut, että jos keräyspaperin keräyksestä luovuttaisiin, niin heidän kiinteistönsä paperit laitettaisiin energiajäteastiaan.

Kuvio 7. Kyselyn viidennen kysymyksen pylväskaavio.

5.4 Toiveita / tulevaisuus

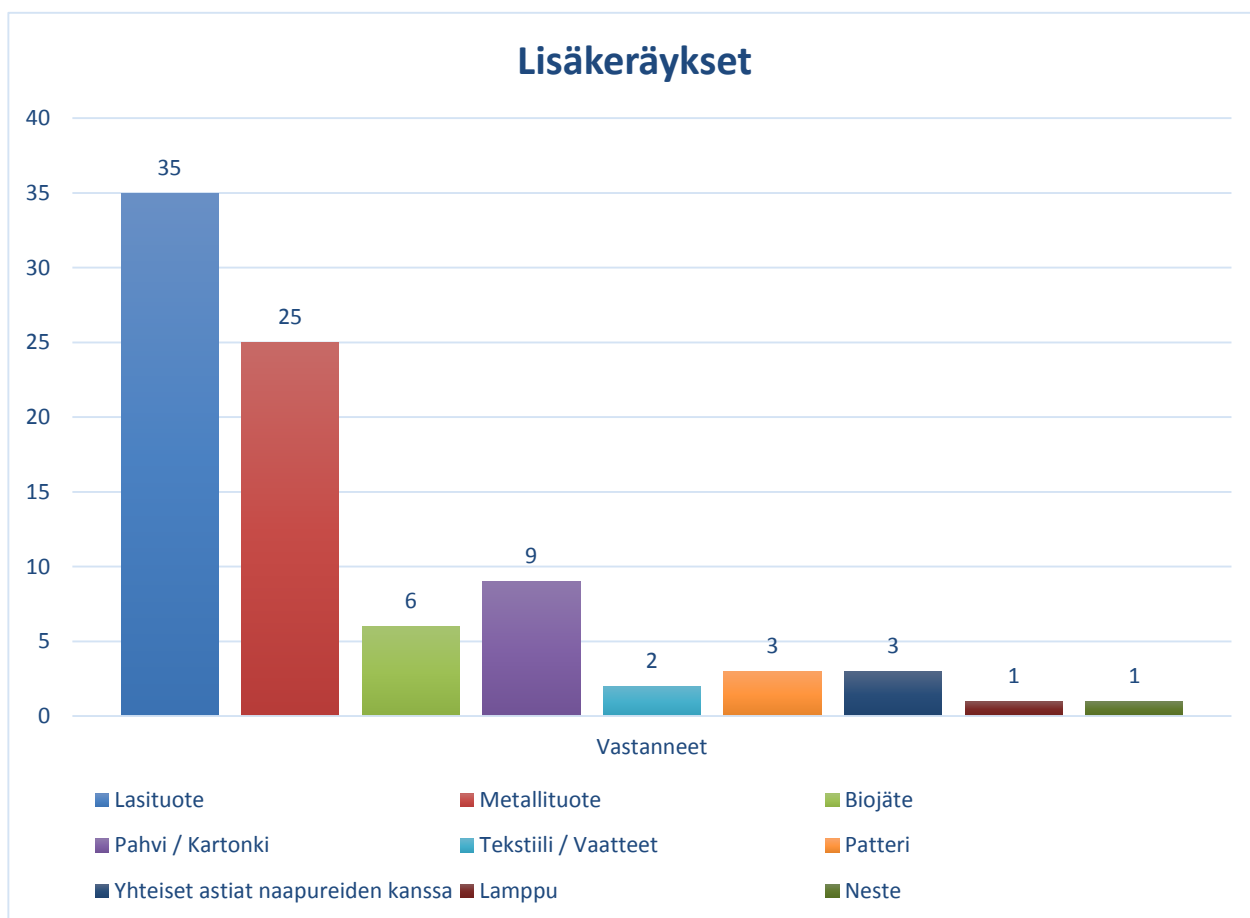
Tässä kappaleessa käsitellään asiakkaiden toiveita siitä, mitä jätejakeita mahdollisesti tulevaisuudessa omakotitaloista voitaisiin kerätä. Kyselyn kolmantena kysymyksenä (Kuvio 8) oli ”Haluaisitteko, että omakotitalosta kerättäisiin muitakin jätejakeita?”. 61 % vastaajista (54 vastaajaa) oli sitä mieltä, että he haluavat kerättävän myös muitakin jätejakeita. 20 % vastaajista (18 vastaajaa) ei halunnut, että omakotitaloista kerättäisiin muita erilaisia jätejakeita, joita laki ei edellytä kerättäväksi omakotitaloista. 19 % vastaajista (17 vastaajaa) ei osannut sanoa, tarvitseeko heidän mielestään omakotitaloista kerätä muita jätejakeita.

Kuvio 8. Kyselyn kolmannen kysymyksen ympyräkaavio.

Tässä kysymyksessä oli annettu mahdollisuus myöntävästi vastanneille kertoa, mitä jätejakeita he haluaisivat kerättävän omakotitaloista lain

vaatimien lisäksi (Kuvio 9). Kyllä-vastajista 35 halusi, että heidän kiinteistöltään kerättäisiin lasituotteita. 25 vastaajaa haluaisi metallituotteita kerättävän omakotitaloista. Pahvia tai kartonkia yhdeksän vastaajaa toivoi kerättävän. Biojätteen keräystä toivoi kuusi ihmistä, joista muutama toivoi, että biojäteastiat voisivat olla naapurin kanssa yhteiset. Kaksi vastaajaa halusi, että omakotitaloista kerättäisiin tekstiilejä ja vaatteita. Patterien keräyksestä oli kiinnostunut kolme vastaajaa. Yksi vastaaja halusi kerättävän lamppuja ja yksi nesteitä.

Kuvio 9. Kyselyn kolmannen kysymyksen lisäkeräyksen pylväskaavio.

6 KYSELYN TULOSTEN ARVIOINTI

6.1 Tulosten analysointia

Kysymyksestä ”Miten tyytyväinen olette olleet keräyspaperinne keräykseen?” saatiin todella hyvät tulokset, sillä 98 % vastanneista oli tyytyväisiä keräyspaperin keräykseen. Tyytyväisyyttä mitattiin myös kysymyksen kaksi avulla, jolla saatiin tietoa siitä, ovatko astiat tulleet täyteen ennen tyhjennystä. Silloin, jos tyhjennysväli on sopiva, jätteiden tyhjennyksestä ei tule ongelmia, eikä asiakkailta valituksia tyhjentämättä jääneistä astioista. Näin ollen, koska astiat eivät ole tulleet täyteen, astioita on tyhjennetty riittävän usein ja ihmiset ovat todennäköisesti olleet tyytyväisiä palveluun.

Tyytyväisyyttä voidaan perustella myös kysymyksen seitsemän avulla, sillä 94 % ihmisistä olisi valmiita suosittelemaan keräyspaperin keräystä ystävilleen. Tämän kysymyksen avulla saatiin tietoa siitä, onko keräyspaperin keräys omakotitaloista mahdollisesti sellainen materiaalien keräysmuoto, joka olisi hyvä suorittaa mahdollisimman monella asiakkaalla.

Kysymyksessä viisi kysyttiin, millä perusteilla asiakas valitsi paperin keräyksen omakotitaloon. 84 vastaajaa 89 vastaajasta vastasi heidän valintaansa vaikuttaneen sen, että se helpottaa heidän elämäänsä. Tästä voidaan päätellä, että ihmiset haluavat ratkaisuja, jotka helpottavat heidän elämäänsä. Neljäs kysymys auttaa myös tässä päätelmässä, koska suurimmalla osalla asiakkaista yleinen keräyspiste on enintään viiden kilometrin sisällä. Keräyspaperin keräys omakotitaloista on asiakkaiden mielestä hyvä vaihtoehto, koska palvelu ei maksa mitään ja se helpottaa ihmisten elämää. Samalla myös voidaan kierrättää tehokkaammin ja auttaa ympäristöä. Kysymyksen muut syyt liittyivät myös helppouteen, esimerkiksi se, ettei omista autoa, jolloin paperien kuljetus yleiseen pisteeseen hankaloituu.

Kysyttäessä haluaisivatko ihmiset, että omakotitaloista kerättäisiin muita jätelajeita, yli 60 % ihmisistä olivat halukkaita tähän. Tulevaisuudessa voikin olla mahdollista, että esimerkiksi lasia ja metallia tullaan keräämään myös omakotitaloista.

6.2 Tulosten ristiinarviointia

Kysymysten ”Onko keräysastianne tullut täyteen ennen tyhjennystä?” ja ”Kuinka monta henkilöä talouteenne kuuluu?” avulla pyrittiin tekemään johtopäätöksiä siitä, vaikuttaako kiinteistössä asuvien henkilöiden määrä astian täyttymiseen. Silti ainut vastaaja, joka oli vastannut astian tulevan aina täyteen, kertoi heidän kiinteistössään asuvan kolme henkilöä. Kun taas vastaajalla joka vastasi, että heidän kiinteistössä on yhdeksän henkilöä, keräysastia ei tullut koskaan täyteen. Niiden, jotka vastasivat astian tulevan usein täyteen, keskimääräinen henkilöluku taloudessa oli 2,6 henkilöä. Ei koskaan -vastanneiden henkilömäärä taloutta kohden oli keskimäärin 3,1. Tämän kyselyn perusteella ei voida siis tehdä suuria johtopäätöksiä asukasmäärän ja astian täyttymisen yhteydestä paperin kertymiseen.

Kyselystä voidaan selvästikin päätellä, että ihmiset ovat tyytyväisiä keräyspaperin keräykseen. Vaikka suurimmalla osalla on alle viiden kilometrin matka palautuspisteelle, he haluavat omalle pihalleen astian, johon he voivat sijoittaa keräyspaperit.

7 POHDINTA

Toimeksiantaja halusi, että vastaus saataisiin takaisin vähintään 50 % lähetetyistä kyselyistä. Vastausprosentiksi tuli noin 59 %, joten kysely on onnistunut. Vastausaikaa oli lähes kuukausi, jolloin asiakkaat ehtivät hyvin vastaamaan kyselyyn. Korkeaan vastausprosenttiin vaikutti myös todennäköisesti se, että kysely oli vain yksisivuinen. Osa vastaajista on kokenut mahdollisesti mielekkäänä sen, että vaihtoehtona oli vastata kyselyyn myös internetin kautta. Lisäksi vastaamiseen houkuteltiin arvontapalkinnolla. Nämä kaikki tekijät yhdessä vaikuttivat positiivisesti nostaen kyselyn vastausprosenttia.

Kyselyssä kaikkiin muihin kysymyksiin paitsi kysymykseen kuusi (Kuinka monta henkilöä talouteenne kuuluu?) kaikki olivat vastanneet. Kysymykseen kuusi vastaamatta jättäneitä oli vain kolme, ja heidän syynsä voi olla anonyymiyden säilyttäminen. Näin ollen kysely oli ollut ymmärrettävä ja helppolukuinen.

Kyselyssä ei ollut kuin muutama avoin kysymys, jolloin vastaaminen on ollut helppoa ja nopeaa. Internetissä kyselyyn vastanneista saatiin tieto heidän kyselyyn vastaamiseen käyttämänsä ajan. Nopein vastasi kyselyyn alle minuutissa ja pisimmän aikaa käyttäneet vastasivat noin kolme ja puoli minuuttia. Kaiken kaikkiaan internetissä vastanneet käyttivät aikaa kyselyn täyttämiseen keskimäärin 1,7 minuuttia.

Kysely oli mahdollista tehdä internetissä, mutta vain 15,7 % (14 vastaajaa) vastaajista teki sen internetin kautta. Kyselyn internetiosoite oli lyhyt (www.lassila-tikanoja.fi/kysely), eikä sisältänyt paljon erilaisia merkkejä, joten se ei ole luultavasti vaikuttanut negatiivisesti internetin kautta vastaamiseen. Näin ollen vastaajat ovat varmaankin vähän iäkkäämpiä, jotka ovat tottuneet täyttämään paperisia vastauslomakkeita.

Ulkoasu pyrittiin pitämään hillittynä ja tärkeitä kohtia korostettiin. Kyselyn ruudut oli värjätty Lassila & Tikanojan tunnusvärien mukaan vihreällä. Muutenkin kyselyssä oli käytetty värejä, jotta siitä tulisi helpommin lähestyttävä vaikutelma.

Muutammat vastaajat olivat kirjoittaneet tyhjään tilaan omia huomioita tai terveisiä. Kyselyn tyhjälle puolelle olisi voinut tehdä tilaa vastaajien vapaalle sanalle. Näin olisi voitu saada mahdollisia parannusehdotuksia tai vastaajat olisivat voineet kirjoittaa muita mieltä askarruttavia asioita.

Ensimmäisen kysymyksen vastausvaihtoehdot olivat melko samankaltaisia; ”Melko tyytyväinen” ja ” Melko tyytymätön”. Tällöin saattoi vahingossa laittaa vastauksen väärään ruutuun, jos ei täyttänyt kyselyä huolellisesti. Esimerkkinä oli kaksi vastaajaa, jotka vastasivat kyselyssä, että he olivat melko tyytymättömiä keräyspaperin keräykseen, mutta kuitenkin he suosittelisivat ystävilleen tätä palvelua.

Kyselyssä olisi voitu kysyä vastaajien ikää, jolla olisi voitu myös päätellä, miten paljon eri ikäryhmille kertyy omakotitaloissa paperia. Luulen, että ikäihmisille tulee sanomalehti ja joitain muita lehtiä, jolloin keräyspaperin määrä kasvaa. Nuoremmilla saattaa taas olla muun muassa älylaitteita, joilla he lukevat mahdolliset sanomalehdet tai muut vaihtoehtoiset lehdet. Sanomalehtien Liiton mukaan painetun printin levikki on laskenut vuodesta 2012 (2 407 571) vuoteen 2014 alle kahteen miljoonaan (1 846 107) (Levikki 2016). Näin ollen myös keräyspaperin vähentyminen on tullut pysyväksi.

Kysymystenasettelua olisi voinut ryhmitellä valmiiksi paremmin. Ensimmäisenä kysymyksenä olisi voitu kysyä taloudessa asuvien henkilöiden määrää. Tähän yhteyteen olisi voitu liittää kysymys henkilöiden iästä, jolloin olisi voitu päätellä, miltä ikäluokalta tulee eniten keräyspaperia. Alustavien kysymysten jälkeen olisi voitu sijoittaa kysymykset, joissa mitattiin tyytyväisyyttä ja keräysväliä. Tämän jälkeen kyselyyn olisi voitu sijoittaa valintaan pohjautuvat kysymykset. Viimeisenä olisi kysytty mahdollisia tulevaisuuden vaihtoehtoja erilaisista keräysjakeista. Kysymys ”Suositteletko ystävillesi keräyspaperin keräystä?”, toimi hyvin viimeisenä kysymyksenä.

Kyselyn neljäntenä toimineen kysymyksen ”Kuinka kaukana sijaitsee lähin yleinen keräyspaperinkeräyspiste?” vastausvaihtoehdot oli ollut hyvä laittaa pienemmiksi, koska valtaosa vastaajista asui alle viiden kilometrin säteellä keräyspisteestä. Jos vastausvaihtoehtojen etäisyydet olisivat olleet pienemmät, esimerkiksi 1 km, 2 km ja niin edelleen, olisi saatu tarkempia tietoja.

Kysymys kuuden avokysymys olisi ollut hyvä suorittaa monivalintakysymyksenä, koska nyt jotkut vastaajista vastasivat, että joissain talouksissa on 2-3 tai 2-4 henkilöä. Tästä johtuen kysymyksen tarkkaa vastausprosenttia on vaikea määrittää. Muutamat vastaajat olivat jättäneet vastaamatta kysymykseen. Mahdollisesti jos sekin olisi ollut monivalintakysymys, olisivat he ehkä vastanneet siihen.

Kysymys kahden kohdalla (Onko keräysastianne tullut täyteen ennen tyhjennystä?) jää jokaisen vastaajaan päätettäväksi, mikä on täysi astia ja mikä on tyhjä astia. Varmasti jonkun mielestä puolen välin ylittänyt määrä on jo täysi astia, kun taas toisen mielestä se on täysi vasta, kun astian kansi ei mene enää kiinni.

8 YHTEENVETO

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä keräyspaperin keräystä käsittelevä kysely. Keräyspaperia on kerätty jo ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Nykyään paperintuottajan on jätelain mukaan järjestettävä maksuton alueellinen keräyspaperin vastaanotto pientalo- ja haja-asutusalueilla. Lassila & Tikanojalla on alueellisia keräyspisteitä koko Päijät-Hämeen alueella. Vuonna 2015 yritys aloitti kokeilun, jossa omakotitaloista kerätään suoraan keräyspaperia. Kampanja oli valtakunnallinen, mutta kysely toteutettiin Lassila & Tikanojan tilauksesta Lahden alueella. Keräyspaperin keräys omakotitaloista voi muuttua pysyväksi, jos se todetaan hyväksi ja toimivaksi käytännöksi.

Kyselyn tuloksia voidaan pitää kattavana, sillä lopullinen vastausprosentti kyselyyn oli 59,3. Kyselyn merkittävimpiä tuloksia oli asiakkaiden tyytyväisyys; 98 % kaikista vastaajista oli tyytyväinen keräyspaperin keräykseen omakotitaloista. Asiakastyytyväisyydestä kertoi myös se, että 94 % kyselyyn vastanneista suosittelisi palvelua ystävilleen. Monelle palvelun helppous oli merkittävä syy valita keräyspaperin keräys suoraan omalta tontilta. Hinta ei ole noussut esteeksi palvelun käytölle, sillä mahdollisen keräysastian vuokran lisäksi muita kuluja ei asiakkaille keräyksestä muodostu. Moni vastaaja olikin valinnut myös edullisuuden valintaperusteeksi.

Keräyspaperi-kyselyä on arvioitu kokonaisuutena opinnäytetyön loppuvaiheessa ja mietitty, missä onnistuttiin ja millaisia kehittämishaasteita kyselylle muodostui. Kyselyn ulkoasu onnistuttiin pitämään hillittynä, eikä lopullisesta kyselystä tullut liian pitkä. Kysymysten järjestystä olisi voinut harkita tarkemmin ennen kyselyn lähettämistä ja mahdollisesti kysyä myös talouteen kuuluvien henkilöiden ikäjakaumaa. Tällöin olisi voitu pohtia kyselyn tulosten vertailussa, vaikuttaako taloudessa asuvien henkilöiden lukumäärän lisäksi heidän ikänsä syntyvän keräyspaperin määrään.

Opinnäytetyön haasteeksi osoittautui tiivis toteutusaikataulu. Asiakkaille

annettiin vastausaikaa kyselyyn 29.3. asti. Lopullinen opinnäytetyön palautus tuli tapahtua toukokuun puolella välissä, joten tulosten käsittelyyn ja arviointiin sekä opinnäytetyön viimeistelyyn jäi aikaa vain noin 1,5 kuukautta. Asiakkaille haluttiin kuitenkin antaa riittävän pitkä vastausaika, jotta mahdollisimman moni ehtisi vastata kyselyyn.

Jatkossa voitaisiin tehdä kysely myös sellaisiin omakotitalouksiin, joista ei kerätä keräyspaperia. Kyselyssä olisi mahdollista kartoittaa, olisiko myös muilla omakotitalouksilla halukkuutta siihen, että keräyspaperi kerättäisiin suoraan omakotitalosta. Keräyspaperin keräyksen toimivuutta voitaisiin mitata tarkemmin uudella, laajemmalla kyselyllä aiheesta.

Jatkossa omakotitaloista voitaisiin mahdollisesti kerätä lisäksi esimerkiksi lasi- ja metallituotteita tai biojätettä. Näiden keräyksessä tulisi kuitenkin huomioida palvelun kustannukset. Tulevaisuudessa voisi olla kannattavaa tehdä uusi asiakaskysely, jossa kartoitettaisiin tarkemmin, mitä jätejakeita omakotitaloissa asuvat haluaisivat kerättävän ja paljon he olisivat valmiita palvelusta maksamaan.

Opinnäytetyöhön liittyvä kysely tehtiin Lassila & Tikanojan asiakkaille yrityksen tarjoamaan palveluun perustuen. Kyselyn tulokset eivät siis ole suoraan verrattavissa muiden yritysten tarjoamiin palveluihin.

LÄHTEET

Avainluvut. 2016. Lassila & Tikanoja [Viitattu 26.4.2016]. Saatavissa:

<http://www.lassila-tikanoja.fi/yritys/vuosikertomus2015/vuosi-2015/Sivut/avainluvut.aspx>

Huittinen, K., Lilja, R., Sokka, L., Salmenperä, H. & Runsten, S. 2007. Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2016. Helsinki: Edita Prima Oy.

Hänninen, K. 2010. Jätteiden käsittely ja kierrätys Suomessa. 2. uudistettu painos. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto

Joka kodin kierrätysopas. 2015. Lassila & Tikanoja. Helsinki.

Jätehuollon vastuut ja järjestäminen. 2013. Ympäristö.fi [Viitattu 24.4.2016]. Saatavissa: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutus_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Jatehuollon_vastuut_ja_jarjestaminen

Jätelaki 646/2011 Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110646#Pidp2106912>

Jätteet. 2016. Ympäristöministeriö [Viitattu 24.4.2016]. Saatavissa:

<http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Ymparisto/Jatteet>

Keräyspaperin tuottajavastuu 2014. Ympäristö.fi [Viitattu 24.4.2016].

Saatavissa: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutus_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Tuottajavastuu/Kerayspaperi

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutus_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Tuottajavastuu/Kerayspaperi

Keräyspaperitilastot 2015 Ympäristö.fi [Viitattu 24.4.2016]. Saatavissa:

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kartat_ja_tilastot/Jatetilastot/Tuottajavastuun_tilastot/Kerayspaperitilastot

Keräyspaperitilastot 2013. Ympäristö.fi [Viitattu 5.5.2016]. Saatavissa:

www.ymparisto.fi/download/noname/%7BC146D49E-ED72-4139-ACDD-5EF77DB21A38%7D/77203

Levikki. 2016. Sanomalehtien liitto [Viitattu 5.5.2016]. Saatavissa:
<http://www.sanomalehdet.fi/sanomalehtitieto/levikki>

Palvelut. 2016. Lassila & Tikanoja [Viitattu 26.4.2016]. Saatavissa:
<http://www.lassila-tikanoja.fi/palvelut/>

Penttilä, H. 2016. Tuotantopäällikkö. Lassila & Tikanoja. Haastattelu
4.4.2016

Tuottajavastuu jätehuollossa 2016. Ympäristö.fi [Viitattu 24.4.2016].
Saatavissa: [http://www.ymparisto.fi/fi-
FI/Kulutus_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Tuottajavastuu](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutus_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Tuottajavastuu)

Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä
528/2013, 5§. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130528>

Yhteystiedot. 2016. Lassila & Tikanoja [Viitattu 26.4.2016]. Saatavissa:
<http://www.lassila-tikanoja.fi/asioi/yhteystiedot/>

Ympäristöministeriö. 2012. Ajankohtaista [Viitattu 24.4.2016]. Saatavissa:
[www.ymparisto.fi/download/noname/%7BD44928EA-92D5-4426-903C-
5C4972CA2E39%7D/24315](http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7BD44928EA-92D5-4426-903C-5C4972CA2E39%7D/24315)

Ympäristöministeriö. 2008. Kohti kierrätysyhteiskuntaa. Helsinki: Edita
Prima Oy.

LIITTEET

Liite 1 Keräyspaperi-kysely

**SUOMI TARVITSEE ENERGIAA,
RAAKA-AINEITA
JA TYÖTÄ. NIITÄ SYNTYY KIERRÄTTÄMÄLLÄ.**

KERÄYSPAPERIKYSELY

Hyvä asiakkaamme,

kiinteistöstänne kerätään keräyspaperia ja haluaisimme tietää kokemuksistanne. Vastaamalla tähän kyselyyn voit auttaa meitä kehittämään palveluamme parhaaseen mahdolliseen suuntaan. Kysely tehdään osana Lahden ammattikorkeakoulun ympäristötekniikan alan opiskelijan opinnäytetyötä.

Voitte vastata kyselyyn joko tämän kirjeen yhteydessä tulleella vastauslomakkeella (me maksamme vastauskuoren postimaksun) tai internetissä osoitteessa www.lassila-tikanoja.fi/kysely
Vastausaikaa on 29.3.2016 asti.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan Polar Loop -aktiivisuusranneke. Jos haluat osallistua arvontaan, leikkaa irti tämän sivun alareunassa oleva arvontalipuke ja postita se vastauslomakkeen mukana, tai jätä yhteystietosi sähköisen kyselyn lopussa olevaan lomakkeeseen. Yhteystietoja ei käytetä muualla kuin arvonnassa.

Kiitos ajastanne ja vastauksistanne!

Lassila & Tikanoja Oyj

Haluan osallistua Polar Loop-aktiivisuusrannekkeen arvontaan. Arvonta suoritetaan huhtikuun alussa.

Nimi: _____

Puhelinnumero: _____

tai

Sähköpostiosoite: _____

1. Miten tyytyväinen olette olleet keräyspaperinne keräykseen?

- Erittäin tyytyväinen Melko tyytyväinen
 Melko tyytymätön Tyytymätön

2. Onko keräysastianne tullut täyteen ennen tyhjennystä?

- Aina Usein
 Harvoin Ei koskaan

3. Haluaisitteko että omakotitaloista kerättäisiin muitakin jättejakeita (esim. keräyslasi tai keräysmetalli)?

- Kyllä
 En osaa sanoa
 Ei

Jos vastasitte kyllä, mitä jätteitä haluaisitte kerättävän?

4. Kuinka kaukana sijaitsee lähin yleinen keräyspaperin keräyspiste?

- alle 5km 5 - 15km yli 15km en tiedä

5. Miksi valitsitte keräyspaperin keräyksen omakotitaloonne? (Voitte valita useammankin vaihtoehdon)

- Ympäristöystävällisyys Helppous
 Hinta Muu, mikä? _____

6. Kuinka monta henkilöä talouteenne kuuluu?

7. Suositteisittekö keräyspaperin keräystä ystäville?

- Kyllä
 En
 En osaa sanoa

